

Lieta C-246/24

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 5. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 2. aprīlis

Kriminālprocess pret:

ZZ

1 ORs 61/23

943 Cs 7140 Js 230982/22

AG Frankfurt am Main [Frankfurtes pie Mainas pirmās instances tiesa]

**OBERLANDESGERICHT FRANKFURT AM MAIN [FEDERĀLĀS ZEMES
AUGSTĀKĀS TIESAS FRANKFURTĒ PIE MAINAS]**

LĒMUMS

krimināllietā

pret ZZ

par mēģinājumu nelikumīgi eksportēt banknotes,

Oberlandesgericht Frankfurt am Main 1. krimināllietu senāts

2024. gada 2. aprīlī nolēma:

- I. Saskaņā ar LESD 267. pantu uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu jautājumu par to, kā interpretēt Padomes Regulu (ES) Nr. 833/2014 (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 1. lpp.):

Vai dalībvalsts oficiālajā valūtā denominētu banknošu eksports ir nepieciešams uz Krieviju ceļojošas fiziskas personas personīgai lietošanai Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, ja šīs banknotes ir paredzēts izmantot šīs personas ārstēšanai (šajā gadījumā zobārstniecībai, hormonterapijai neauglības ārstēšanas klīnikā un turpmākai ārstēšanai pēc krūšu operācijas plastiskās ķirurģijas klīnikā) Krievijā?

II. Revīzijas (*Revision*) tiesvedība tiek apturēta līdz Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma par prejudiciālo jautājumu pieņemšanai.

P a m a t o j u m s:

1 *Oberlandesgericht Frankfurt am Main* 1. krimināllietu senātam ir jālemj par apsūdzētās revīzijas sūdzību, kas iesniegta par *Amtsgericht Frankfurt am Main* spriedumu, ar kuru apsūdzētajai par mēģinājumu nelikumīgi eksportēt banknotes tika piespriests naudas sods 120 dienas likmju apmērā, dienas likmei esot 150,00 EUR.

I.

2 1. Prejudiciālā nolēmuma tiesvedības pamatā ir šādi pirmās instances tiesas konstatētie lietas faktiskie apstākļi:

“2022. gada 31. maijā apsūdzētā devās uz Frankfurtes lidostu, lai ar reisu TK 1594 dotos uz Stambulu. No turienes apsūdzētā plānoja nekavējoties, t.i., bez uzturēšanās tranzītā, ar reisu TK0419 turpināt lidojumu uz Maskavu. Apsūdzētajai līdzī bija kopumā 14 855 EUR un 99 150 RUB iekrājumi. Apsūdzētā no 2022. gada 31. maija līdz 21. jūnijam vēlējās pavadīt atvaļinājumu Krievijā. Nauda bija paredzēta tostarp ceļojuma izdevumu segšanai, bet galvenokārt, lai saņemtu zobārstniecības pakalpojumus (venīrus), hormonterapijai neauglības ārstēšanas klīnikā un turpmākai ārstēšanai sakarā ar krūšu operāciju plastiskās ķirurģijas klīnikā Krievijā. Ārstēšana pie Vācijā reģistrēta ārsta apsūdzētajai būtu izmaksājusi daudzkārt dārgāk. Apsūdzētajai tika veikta muitas pārbaude aviācijas drošības Austrumu B kontroles punktā, B zālē, 1. terminālī, kur tika atrasta iepriekš minētā skaidrā nauda. Apsūdzētā nebija muitas dienestam iepriekš deklarējusi plānoto naudas izvešanu saskaņā ar Skaidras naudas regulu [Regulu (ES) Nr. 2018/1672]. Tika konfiscētas euro banknotes 13 800 EUR apmērā. Atlikušās euro banknotes 1055 EUR apmērā tika atstātas apsūdzētajai personīgai lietošanai, lai segtu viņas ceļojuma izdevumus. Apsūdzētā nedevās ceļojumā.”

3 Šie pirmās instances tiesas konstatētie fakti senātam ir saistoši.

4 2. Atbilstošais tiesiskais regulējums ir šāds:

- 5 a) Savienības tiesības
- 6 Attiecībā uz prejudiciālo jautājumu no Savienības tiesību viedokļa nozīmīgs ir Padomes Regulas (ES) Nr. 833/2014 (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk tekstā – “Regula (ES) Nr. 833/2014”), 5.i panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts.
- 7 Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 1. punktu ir aizliegts pārdot, piegādāt, nodot vai eksportēt jebkurā dalībvalsts oficiālajā valūtā denominētas banknotes Krievijai vai jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai Krievijā, tai skaitā Krievijas valdībai un Krievijas Centrālajai bankai, vai izmantošanai Krievijā.
- 8 Izņēmumi no šī aizlieguma ir noteikti Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punktā. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunktu šā panta 1. punktā minēto aizliegumu nepiemēro jebkurā dalībvalsts oficiālajā valūtā denominētu banknošu pārdošanai, piegādei, nodošanai vai eksportam, ja šāda pārdošana, piegāde, nodošana vai eksports ir nepieciešams uz Krieviju ceļojošu fizisku personu vai kopā ar šīm personām ceļojošu viņu tuvāko ģimenes locekļu personīgai lietošanai.
- 9 b) Valsts (Vācijas) tiesības
- 10 Atbilstošā krimināltiesību norma ir Vācijas *Außenwirtschaftsgesetz* [Ārējās tirdzniecības likuma] (turpmāk tekstā – “AWG”) 18. pants. Saskaņā ar AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktu ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim mēnešiem līdz pieciem gadiem soda personu, kura ir pārkāpusi eksporta, importa, tranzīta, pārvietošanas, pārdošanas, iegādes, piegādes, nodošanas rīcībā, tālāknodešanas vai ieguldījumu aizliegumu, kas noteikts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* vai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētā un tieši piemērojamā Eiropas Kopienu vai Eiropas Savienības tiesību aktā, kurš pieņemts, lai īstenotu ekonomiska rakstura sankciju pasākumu, ko Eiropas Savienības Padome noteikusi kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā. Par mēģinājumu veikt šādas darbības ir paredzēts sods saskaņā ar AWG 18. panta 6. punktu.
- 11 3. *Amtsgericht Frankfurt am Main* apsūdzēto atzina par vainīgu mēģinājumā nelikumīgi eksportēt banknotes saskaņā ar AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktu un 6. punktu, skatot tos kopsakarā ar Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 1. punktu. Veicot juridisko novērtējumu, pirmās instances tiesa neuzskatīja, ka uz euro banknotēm, kuras apsūdzētā, izceļojot no valsts, veda līdzī, lai Krievijā veiktu plānotu ārstēšanos, attiecas Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais izņēmums. Attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunktā ietvertā jēdziena “personīgai lietošanai” interpretāciju tā atsaucās uz 2. punktā izklāstītajiem regulas apsvērumiem un Eiropas Komisijas tīmekļvietnē pieejamajiem *Frequently Asked Questions* “Banknotes (Article 5i)”

(https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf).

- 12 4. Apsūdzētā par notiesājošo spriedumu ir iesniegusi revīzijas sūdzību un norāda uz materiālo tiesību normu pārkāpumu.

II.

- 13 Saskaņā ar LESD 267. panta trešo daļu senāts Eiropas Savienības Tiesai uzdod prejudiciālo jautājumu. Tas uzskata, ka atbilde uz prejudiciālo jautājumu ir nepieciešama, lai pieņemtu lēmumu par revīzijas sūdzību LESD 267. panta otrās daļas izpratnē.
- 14 1. Lēmums par apsūdzētās iesniegto revīzijas sūdzību ir atkarīgs no atbildes uz prejudiciālo jautājumu. Tas, vai apsūdzētā ir izdarījusi kriminālpārkāpumu saskaņā ar AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktu un 6. punktu, jo viņa ir pārkāpusi eksporta aizliegumu, kas noteikts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētā un tieši piemērojamā Eiropas Savienības tiesību aktā, kurš pieņemts, lai īstenotu ekonomiska rakstura sankciju pasākumu, ko Eiropas Savienības Padome noteikusi kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, šajā gadījumā tiek vērtēts atbilstoši tam, kā ir jāinterpretē Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais jēdziens “personīgai lietošanai”.
- 15 a) Saskaņā ar AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunktu Regula (ES) Nr. 833/2014 ir *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēts tieši piemērojams Eiropas Savienības tiesību akts, kuru Eiropas Savienības Padome ir pieņēmusi, lai īstenotu pret Krieviju vērstu ekonomiska rakstura sankciju pasākumu. Saskaņā ar AWG 18. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktu un 6. punktu apsūdzētā ir izdarījusi kriminālpārkāpumu, ja tā ir pārkāpusi regulā noteiktu aizliegumu. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 1. punktu šāds pārkāpums pastāv tikai tad, ja apsūdzētās personas plānotais euro denominēto banknošu eksports nebija nepieciešams personīgai lietošanai. Šajā ziņā, lai pieņemtu lēmumu par apsūdzētās iesniegto revīzijas sūdzību, izšķiroša nozīme ir tam, vai persona, kas ceļo no Vācijas uz Krieviju, pārkāpj Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 1. punktā noteikto aizliegumu, ja tā eksportē dalībvalsts oficiālajā valūtā denominētas banknotes, lai tās izmantotu zobārstniecībai, hormonterapijai neauglības ārstēšanas klīnikā un turpmākai ārstēšanai sakarā ar krūšu operāciju plastiskās ķirurģijas klīnikā Krievijā.
- 16 b) Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.i panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretācija ir vienīgi Eiropas Savienības Tiesas kompetencē. Tiesa šo jautājumu vēl nav izskatījusi. Nav arī Eiropas Savienības Tiesas prejudiciāla nolēmuma līdzīgā lietā (*acte éclairé*).
- 17 c) Interpretācija arīdzan nav tik acīmredzama, lai izslēgtu jebkādas pamatotas šaubas *acte clair* izpratnē. Regulā (ES) Nr. 833/2014 jēdziens “personīgai lietošanai” nav precizēts. Eiropas Komisijas tīmekļvietnē (<https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro->

banknotes_en.pdf) pieejamajos *Frequently Asked Questions* šajā ziņā ir paskaidrots, ka personīgās lietošanas noteikšanai būtisks ir tās nekomerciālais raksturs. Līdz ar to banknošu personīga lietošana tiek nošķirta no to komerciālas izmantošanas. No tā neizriet, kādiem nolūkiem eksportētās banknotes drīkst tikt izmantotas ceļā uz Krieviju un Krievijā. Arī jēdziena “nepieciešams” lietojums neļauj izdarīt nekādus secinājumus par pārvadātās skaidrās naudas paredzēto izmantošanu, kas ir atļauta saskaņā ar šo izņēmumu.

[..]

DARBA VERSIJA